

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 259. An & quando Judices, Assessores, Consultores similesque
ferendo aut proferendo sententiam mortis aut mutilationis incurrant
irregularitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

incuratur nunquam, nisi ex actuali Homicidio vel mutilatione. Suar. l. c. n. 4.

2. Resp. Secundò: Advocatus impendens patrocinium reo, dum is nihilominus condemnatur ad mortem vel mutilationem, non fit irregularis, sive fit Clericus, sive Laicus; quia ex ejus patrocinio non sequitur mors, imò citius securura, si reus illà defensione caruisset; nisi tamen Advocati imperitià vel negligentia reus condemnatus fuisset. ut Suar. l. c. n. 6. Diaz. num. 20. Pirh. l. c.

3. Resp. Tertiò: Si Actor seu Accusator injustè seu falso accusavit, & hinc reo absoluto Accusator Pœnatalionis puniatur, Advocatus Accusatoris fit irregularis; quia eum in tali periculo mortis constituit; cum, nisi Advocatus causam Accusatoris suscepisset, hic ausus non fuisset accusare; nisi tamen Advocatus bonà fide existimasset, causam Accusatoris esse justam; siquidem ignorantia invincibilis sicut excusat à delicto, sic ab irregularitate, utpote quæ in casu injustæ accusationis non oritur ex defectu lenitatis, sed ex delicto Homicidii, saltem indirectè voliti, Suar. Pirh. l. c. cit. Econtra, si accusator ob injustam accusationem puniatur pœnatalionis, Advocatus rei non fit irregularis, si tantum reum defendit, ostendendo delictum ei objectum non esse probatum, quia tunc ad pœnam illam talionis non concurrat, sicut concurreret ostendendo directè, Accusatorem esse calumniatum. Covar. l. c. n. 5. Suar. cit. f. 4. n. 7. & 8. Pirh. cit. n. 112. in fine.

Quest. 257. An & qualiter Notarii alique; qui sententiam sanguinis scribunt, subscribunt, subsignant, legunt, publicant, item executores sententiæ & justitiæ ministri sint irregulares?

R. Esp. Omnes illos, secutà morte vel mutilatione, esse irregulares ex defectu lenitatis; cum omnes illi propinquè & notabiliter concurrant ad mortem, & inter eos sunt lictores, qui reum torquent ad eliciendam veritatem, satellites, qui reum custodiæ causà comitantur ad supplicium, & ita tenent Nav. l. c. n. 217. Sylv. v. Homicidium. 3. q. 2. n. 3. Avil. de cens. d. 5. f. 2. du. 1. Suar. l. c. f. 4. n. 1. Covar. l. c. f. 5. du. 1. Laym. l. 3. tr. 3. p. 3. c. 7. n. 1. & DD. in c. Sententiam, ne Clerici vel Monachi. Secus est de iis, quorum cooperatio magis remota est, v.g. opificum, qui furcam, scalam, funes confecerunt. Laym. l. c. n. 2. Castrop. l. c. p. 14. §. 4. cum Gl. in c. de cætero. h. r. v. causam. Mol. tract. 3. d. 74. num. 2. qui tamen uti & Laym. cum aliis censent, satis propinquè concurrere, etsi privata Autoritate id faciant, & hinc irregulares esse, qui scalam applicant, ad suspendendum furem, ligna ad comburendum reum comportant, & magis si rogum construant. De cætero irregulares non esse privatos illos, aut etiam confessorium, qui equum, cui reus insidet, incitant, aut reum monent ad procedendum, ut viâ breviori ducatur, ut scalas ascendat, manus ligandas præbeat, ministro justitiæ se accommodet, etsi per hæc mors acceleretur, astruunt Castrop. Laym. Molin. & alii. Eò quòd hæc levia sint & quasi pro nihilo reputentur, verisimileque non sit, Ecclesiam in his casibus voluisse irregularitatem inducere, quamvis tamen pro majore cautela Suar. l. c. n. 10. moneat Clericos & Religiosos reo in ultimo supplicio pro cura animæ assistentes, ut caveant, ne verbo aut facto aliquo accelerent seu promoveant mortem aut mutilationem, aut etiam

R. P. Lenz. Jur. Can. Lib. V.

iplos Ministros Justitiæ, ut veniant, ac properent exequi, etsi id faciant ex pia causa, quia sciunt reum jam bene dispositum.

Quest. 258. Num Clerici interessendo ultimo supplicio rei illud purè spectandi gratia fiant irregulares aut peccent?

1. R. Esp. Primò: Nec Laici, nec Clerici, modò præsentiam suam non exhibeant autoritativè, & hac ratione suo modo cooperentur, per hoc incurrunt irregularitatem; quia nullà ratione, nequidem remotè, cooperantur ad mortem. Gonz. ad c. sententiam, ne Clerici vel Monachi, num. 1. Castrop. l. c. §. 4. n. 2. Nav. l. c. n. 214. Laym. cit. num. 2. Pirh. h. r. num. 113. & alii cum communi, contra paucos alios in cit. c. sententiam. Quod tamen cap. dum irregulares dicit, intelligendum esse de autoritativa eorum præsentia, executioni sententiæ aliquo modo cooperante, ait Gonzal. l. c.

2. Resp. Secundò: Etsi non deceat Clericos, saltem Sacerdotes & in Sacris Ordinibus constitutos, immixtos reliquæ turbæ spectare ultima supplicia reorum curiositatis gratia, & hinc ad summum peccent venialiter, ut Suar. cit. f. 4. in fine. Castrop. l. c. sunt tamen, qui eos ne venialiter quidem peccare censeant, si aliquid causæ rationalis adsit, præsertim si ita se collocent, ut non multum notentur à turba, vel si à longè ex domo aliqua prospiciant, ita Reiffenst. h. r. n. 114.

Quest. 259. An & quando Judices, Assessores, Consultores similesque ferendo aut proferendo sententiam mortis aut mutilationis incurrant irregularitatem?

1. R. Esp. Primò: Incurrit per hoc eam omnis Judex, sive Clericus, sive Sæcularis, & quicumque cum eo concurrat ad sententiam illam concipiendam proferendamque, ex ea ratione, quòd licet si omnes nullum committant delictum, quia tamen sanguinem alienum fundunt, vel ad fundendum concurrunt, carent perfectà mansuetudine & lenitate Christiana, reputantur ab Ecclesia inhabiles ad Altaris Ministeria, juxta dicta suprâ; ita Arg. c. 1. dist. 51. Can. sepe. & seq. 23. q. 8. c. ex literis. de excess. Pralat. c. Clerici. c. Sententia, ne Clerici vel Monachi. est communis & certa, quæ tamen multas patitur exceptiones. Hinc

2. Resp. Secundò: Irregularitatem non incurrunt primò: Summus Pontifex, utpote illius solo jure humano, supra quod est Papa, inductæ incapax, adeò, ut ab ea ante Pontificatum contracta evectus ad illum per ipsam evectionem liberetur. Majol. de irregular. l. 2. c. 4. in princ. Reiffenst. num. 92. Arg. c. licet vitanda. de elect. c. ubi periculum. eod. in 6. Secundò: Judæi, Saraceni, aliique infideles, utpote Ecclesiæ legibus & pœnis non subjecti, ita ut, si talis ad fidem convertat, nulli effectui irregularitatis sit obnoxius, & si ipse prius fuisset judex, & sententiam mortis tulisset, aut ipse etiam justè vel injustè occidisset aliquem. Suar. de cens. d. 40. f. 7. num. 3. Tertiò: Inquisitores Hæreticæ pravitatis, eorumque Assessores, Consultores, Commissarii, Officiales, utpote à Paulo IV. & Pio V. hoc privilegio præmuniti, ut irregularitatem non incurrant, dum Hæresis reos ad pœnas jure statutas, etiam mortis, condemnant, ut Castrop. tr. 29. d. 6. p. 14. §. 1. citans Pegna. Director. Inquisit. p. 2. comment. 20. Henric. l. 14. de irregular. c. 12. n. 5. Avil. de cens. p. 7. d. 5. f. 2.

T 2

du. 2.

du. 2. Et licet ipsi sententiam mortis à se conceptam & latam exequi nequeant, instare tamen possunt pro executione illius, si Judices Sæculares, quibus extraditi rei, negligentes fuerint. Castrop. *l. c. in fine.* citatis Medina *L. 1. sum. c. 11. §. 10.* Tabien. *v. irregularitas. p. 2. §. 13.* Henriq. Avil. *ubi ante.* uti idem tradit Laym. *l. c. n. 3.* Quartò: idem est de aliis Prælati & Judicibus Ecclesiasticis, qui Jurisdictionem temporalem habent, ita ut hi citra irregularitatem Clericos reos de crimine digno morte à se convictos & declaratos, hoc enim (non tamen prolati in eos sententiâ Inquisitoribus solis competit, qui præter solam executionem sententiæ à se latæ possunt cetera. Castrop. *l. c.* Reiffenst. *num. 95.*) prius à se degradatos tradunt Curia Sæculari, prolati ab eadem in eos sententiâ, morte vel mutilatione afficiuntur; non enim Judex Ecclesiasticus, dum ipse sententiam non tulit, tradendo reum potestati sæculari ab ea condemnandum & puniendum directè causat aut influit in pœnam mortis; quia non dat Judici Sæculari jurisdictionem in illum, nec dictat sententiam sanguinis, sed per se solum declarat delictum, & degradando privat privilegio clericali, excluditque à foro seu jurisdictione sua, adeoque solum per accidens concurrat ad mortem, tanquam removens prohibens aliàs procedere Judicem Laicum ad proferendam exequendamque sententiam mortis. Castrop. *l. c.* Pirh. *num. 99.* Ad evitandam tamen irregularitatem, ex tali degradatione & traditione aliàs oriaturam Judici Ecclesiastico, debet is apud Judicem Sæcularem intercedere, ut hic velit moderari sententiam & misericorditer cum reo agere, juxta *c. Novimus. de P. S.* Quâ tamen intercessione non intendit Judex Ecclesiasticus impedire sententiam mortis, sed tantum significare, se ex parte sua illam non procurare, unde nec iniqua, nec ficta est illa intercessio, ut Pirh. *num. 100.* Atque ita hæc intercessione interpositâ evitari irregularitatem, communiter DD. Covar. *l. c. §. 5. num. 6.* Suar. *cit. d. 47. f. 1. num. 11.* Avil. *de censur. p. 7. d. 5. f. 2. du. 2.* Bonac. *d. 7. q. 4. p. 1. n. 3.* Sayr. *L. 6. Thesau. c. 16. num. 4.* & alii, quos citat & sequitur Castrop. *l. c.* Hinc, quamvis ea intercessio prætermittenda non sit, ob majorem etiam securitatem ad declinandum periculum incurrendæ irregularitatis, & quia jus commune eam præcipit, & consuetudo approbat, fortè tamen aliàs in rigore eam absolute non fore necessariam, asserit Pirh. *l. c.* citans Suar. *l. c. n. 12. & n. 13.* Illam tamen nullatenus necessariam Inquisitoribus, cum illis tantum prohibita censetur mortis & mutilationis executio, non tamen illius sententiæ ex Bulla quadam Pauli IV. *de anno 1557. 29. Aprilis.* asserit Castrop. *l. c.* Sed neque istiusmodi Principes Ecclesiastici irregularitatem incurrunt, dum aliis Jurisdictionem criminalem & causas omnes sanguinis committunt vel delegant, non tantum in genere constituendo unum vel plures Judices sanguinis, mandandoque, ut casu emergente malefactores pœnis à jure statutis (ut solum fieri posse ab iis citra irregularitatem, vult Gl. *in c. 3. ne Clerici seu Monachi, vel Episcopi*) vel etiam conferendo alicui officium, cui jurisdictio ordinaria cognoscendi omnes causas sanguinis & puniendi pro merito malefactores, annexa est, sed etiam probabiliter in specie, committendo vel delegando alicui, ut crimen alicujus in specie examinet, dijudicet, ac puniat juxta præscriptum juris. Avil. *cit. f. 2. du. 4.* Mol. *de l. c. l. d. 74. n. 9.* Laym. *l. c. n. 4.* Castrop.

l. c. num. 3. Pirh. *num. 97.* Arg. *c. fin. ne Cler. vel Monach.* Multoque magis citra irregularitatem hæc potest à Principe Laico Jurisdictionem temporalem habente constitutus. Ratio horum omnium est, quod talis commissio & delegatio non intendat directè Homicidium, sed rectam seu justam gubernationem & administrationem justitiæ, ex qua per accidens & citra intentionem committentis postmodum mors subsequitur. Covar. *l. c. n. 8.* Suar. *cit. f. 1. n. 5. & seq.* Mol. Avil. Pirh. *ll. cit.* Unde etiam, si commissarius vel delegatus per injustam sententiam accusatum condemnarat ad mortem, committens & delegans, non incurrit irregularitatem; quia commissio fuit justa, & Commissarius egrediendo terminos mandati, egit contra voluntatem committentis. Suar. Pirh. Laym. *ll. cit.* Neque Principes, sive Clerici, sive Sæculares sunt irregulares condendo leges vel statuta, quibus transgressoribus imponitur pœna mortis vel mutilationis; quia tales leges per se non ordinantur ad Homicidium, sed ad bonam reipublicæ gubernationem, & ad vitandum Homicidium aliæque crimina, Sylv. *v. Homicidium. 3. q. 7. disto 9.* Suar. *f. 1. num. 7.* Avil. *du. 5.* Pirh. *l. c.* Denique probabiliter non sunt irregulares istiusmodi Principes aut Domini tam Clerici quam Sæculares jurisdictionem temporalem exercentes, si sententiam mortis ab inferiore judice jam prolatam mitigant aut moderantur, v. g. ut damnatus ad rotam vel ignem, capite plectatur; quia non sunt causa mortis illius, sed potius, ut omisso priori supplicio mitigetur condemnatio, qui est actus misericordiæ. Laym. *cit. c. 7. n. 4.* Pirh. *num. 97.*

Quest. 260. Quid sit de contrahenda irregularitate, circa Theologos, Canonistas, Legistas, Confessarium, aliosque interrogatos à Judice super causa sanguinis?

R Esp. Hi, si publica autoritate assumpti, constituti ad dandum in similibus resolutionem vel consilium, sive Clerici, sive Laici sint. Secutâ juxta eorum responsa data hic & nunc in particulari casu morte, sunt irregulares v. g. dicendo: Spectando jura iste reus est suspendendus, comburendus &c. vel, ego opinor, hunc vilem esse suspendendum, quia satis propinque ad pœnam sanguinis concurrunt, Suar. *cit. f. 1. n. 4.* contra Castrop. *l. c. §. 3. num. 7.* citantem pro se, Hurt. *de irregul. diff. 11. num. 10.* & dicentem, taliter respondentes non esse irregulares, si publice ad hoc sint constituti; si vero autoritate publicâ ad hoc non constituti, privatim à Judice interrogentur, respondeantque in genere, explicando quid juris sit, seu quid de hujusmodi malefactoribus jura statuunt, nihil suadendo circa reum in particulari, non sunt irregulares, etiam si prævideant, intellectu hoc, quid juris sit, Judicem mortem inflicturum; quia talis Judicem ad pœnam inferendam non incitat, aut monet, sed solum aperit veritatem, & quid justum & licitum sit, quo cognito, judex per se ipsum movetur ad infligendum pœnam. Quin & verisimile non est, Ecclesiam mediante irregularitate voluisse impedire, ne Theologi, Jurisperiti & Confessarii munere suo & scientiâ salubriter fungantur, aut id, ad quod jure divinò dicendum tenentur, taceant, ita Gl. communiter recepta *in c. ex literis, de excess. Prælat. v. consuluit.* Mol. *de Just. tr. 3. d. 74. num. 6.* Pirh. *h. t. n. 98.* Reiffenst. *num. 101.* contra Sylv. & Avil.

Quest.